

בס"ד. ש"פ יתרו, י"ז שבט ה'תשר"מ.

בלתי מוגה

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק, וידוע הדיוק בזה בדרושי רבותינו נשיאינו, וגם כד"ה זה שנאמר לפני מאה שנה (בשנת תרמ"ד), דצריך להבין מהו ענין הקולות האלו, והלא כל הדברים שנצטוו כמ"ת הם דברים פשוטים כמו לא תרצח לא תענה כו' שהם דברים פשוטים שגם אם לא נצטוו עליהם הי' מהראוי לעשותם וכמארו"ל (במס' עירובין) אלמלא לא ניתנה תורה היינו למדים צניעות מחתול וכו'. והנה כמאמר הנ"ל של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ממשיך. דאם נאמר דמה שנצטוו ע"ז הוא מפני שגדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה, מ"מ עדיין אינו מוכן מהו ענין הקולות והרעש הגדול והנורא שהי' בעת מ"ת כו', ובפרט שהם דברים פשוטים. ועוד מדייק כהמאמר שם כמה שאמרו רז"ל בילקוט שבשעה שיצא הדיבור אנכי כו' מפי הקב"ה כאו"א מישראל הי' אומר עמי הדיבור מדבר וז"ש אנכי ה' אלקיך ל' יחיד כו' (ועד"ז בשאר הדברות). וצריך להבין מהו ענין זה שהדיבור מדבר עם כאו"א מישראל כו'.

והנה כמאמר דשנת תרמ"ד לא נמצא בגוכתי"ק המשך המאמר, אבל יש להבין את המשך הביאור בזה ע"פ המבואר בדרושים אחרים מבעל המאמר עצמו (כ"ק אדמו"ר נ"ע), וגם בדרושים שלפנ"ז שעליהם מיוסד מאמרו, בדרושי אדמו"ר הצ"צ ואדמו"ר האמצעי ועד לדרושי אדמו"ר הזקן. והנה נקודת הביאור בזה (בדרושי רבותינו נשיאינו, ובפרט בדרושי בעל המאמר), דענין מתן תורה הי' המשכת העצמות בגלוי (כפי ששייך ענין הגילוי בהעצמות), וענין זה נפעל כמ"ת כי כמ"ת נהי' ביטול הגזירה דעליונים לא ירדו לתחתונים ותחתונים לא יעלו לעליונים, ולכן נפעל אז ענין המשכת העצמות בגלוי בכל מקום. ולכן נאמרו כמ"ת דברים פשוטים דוקא, כי כמ"ת חדרה המשכת העצמות בכל סדר ההשתלשלות גם בדברים הכי פשוטים. ואדרבה, המשכת העצמות שייכת לענין המטה דוקא, במקום תחתון ביותר, וכמבואר בארוכה בכ"מ, ובפרט בדרושי אדמו"ר האמצעי, שכל הגבוה גבוה ביותר יורד למטה מטה ביותר. וזהו גם הטעם למה שענין מתן תורה הי' בדברים פשוטים דוקא, משום שהמשכת העצם היא בדברים תחתונים ופשוטים ביותר, הן בכללות העולמות, בעולם הכי תחתון שאין למטה ממנו, והן בעולם זה עצמו, בדברים פשוטים שבו. וי"ל דזהו גם כן מה שנאמר כמ"ת וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר, די"ל שפירוש לאמר כאן הוא שהגשמי והתחתון עצמו נעשה האומר (א זאָגער), משום שאז היתה המשכת העצמות מצד ענינו (של התחתון)*.

* וכזה יש לבאר דברי הילקוט (שהובא לעיל) "שכאו"א מישראל הי' אומר עמו הי' הדבור מדבר, היינו שכל או"א הרגיש בנפשו את השם הוי' שהאיר בנפשו... ושרש ההמשכה היא מבחי' עצמות א"ס" (ד"ה וכל העם חרע"ח).

וזהו וכל העם רואים גו' וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק, שזה הי' מעין כלי להמשכת העצמות. דהנה כדי שתהי' המשכת העצמות במ"ת, הנה אף שאין שייך שיהי' ענין של כלי ממש אל העצמות, מ"מ צריך שיהי' מעין הכנה וכלי אל גילוי העצמות, ע"י הסרת ההעלמות והסתרים והבלבולים. וע"ד המבואר במ"א בענין ג' בחי' אתעדל"ע, האתעדל"ע הקודמת לאתעדל"ת, והאתעדל"ע הנמשכת ע"י אתעדל"ת, והאתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת, אלא שקוב"ה לא שריא אלא באתר שלים, היינו דכדי שתהי' אתעדל"ע זו צריך שהאתר שאליו נמשכת יהי' שלים (אף שאין זה ממשיך אותה), היינו, שהוא קשור עם אתר זה דוקא. ועד"ז הוא למעלה יותר, בהמשכת העצם, שגם לזה צריך הסרת ההעלמות והסתרים והבלבולים, כי קוב"ה לא שריא אלא באתר שלים, וזה הי' הענין דוירא העם וינועו ויעמדו מרחוק.

והענין יוכן ע"פ המבואר בד"ה וכל העם רואים דשנת תרע"ה (בהמשך תער"ב), שקודם לכל הווי' והתהוות צריך להיות ההעדר, וכמו ענין הצמצום שבשכיל הגילוי. דזהו ג"כ ענין החרדה ע"י הקולות וברקים שהי' במ"ת (שזהו ענין וירא העם וינועו גו', ענין החרדה), שזהו ההעדר הקודם אל ההווי', כדי שיהיו בבחי' ביטול שיוכלו לקבל את גילוי העצמות במ"ת. שהעדר זה הוא ההכנה והכלי להמשכת העצם, שהוא ההווי' האמיתית.

וממשיך בהמשך תער"ב שם, דענין זה קשור עם הגלות האחרון, עקבתא דמשיחא, דכשם שביצי"מ ומ"ת הנה בתור הכנה להגילוי דמתן תורה הי' צריך להיות הקדמת ההעלם וההסתר דגלות מצרים, שהוא ענין ההעדר הקודם להווי', עד"ז הוא בתורתו של משיח, פנימיות התורה, שההכנה אלי' היא ע"י ההעדר וההעלם שבכל הגלויות, ובפרט בגלות הזה האחרון, ובעקבתא דמשיחא, שזהו הגלות הכי ארוך וכו', וגלות המר וכו', שזהו ההעדר הגדול ביותר, ולכן באים על ידו אל ההווי' האמיתית שהיא הגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות, דהטעם שאין אחרי' גלות הוא משום שאי אפשר שתהי' מציאות של גלות גדולה יותר מן הגלות הזה, ולכן גם הגאולה (ההווי') שעל ידו היא גאולה שאין למעלה הימנה. ויהי רצון שיקויים זה בקרוב ממש, בביאת משיח צדקנו, ויוליכנו קוממיות לארצנו בנערנו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו, ובמהרה בימינו ממש.

